

Sinf: 2-sinf | Fan: Matematika | Yondashuv: STEM asosida

Mashg'ulotning maqsadi

✦ O'quvchilar ko'paytirish va bo'lish amallarining teskari bog'liqligini tushunib oladilar: ko'paytirish orqali yig'indi hosil qilish, bo'lish orqali esa uni teng guruhlariga ajratishni o'rganadilar. Ular soddalashtirilgan ko'paytirish va bo'lish misollarida amallarni tahlil qilishni o'zlashtiradilar.

Mashg'ulot davomiyligi

⌚ 40 daqiqa

Interfaol resurslar

Platformadagi interfaol resurslar 2-sinf Matematika darsligidagi **Ko'paytirish bilan bo'lish orasidagi bog'lanish** mavzusidagi topshiriqlar asosida tayyorlangan.

Muhim va asosiy nazariy qism

📝 Ko'paytirish – bir xil sonni bir necha marta qo'shish:

✖ $3 \times 4 = 12$ degani 3 soni 4 marta yoziladi ($3 + 3 + 3 + 3 = 12$).

÷ Bo'lish – umumiy sonni teng qismlarga ajratish:

$12 \div 4 = 3$ yoki $12 \div 3 = 4$

📐 Demak, agar $3 \times 4 = 12$ bo'lsa, u holda $12 \div 4 = 3$ va $12 \div 3 = 4$

🔧 **Amaliy mashg'ulot: "Ko'paytirdik – bo'ldik – bog'ladik"**

🎯 **Mashg'ulot maqsadi:** O'quvchilar berilgan ko'paytirish amalini bajarish misollaridan bo'lish misollarini hosil qiladilar.

📌 Mashg'ulot bosqichlari:

1. Ko'paytirish misolini tuzish

– Masalan: $5 \times 2 = 10$

– So'ng, bo'lish: $10 \div 2 = 5$ yoki $10 \div 5 = 2$

2. Vizual ko'rsatish

– Tugmalar yoki doirachalar yordamida misolni modellashtirish:

– 10 dona tugma → 2 guruhga bo'lish (har birida 5 ta)

– Yoki 5 guruhga bo'lish (har birida 2 ta)

3. Teskari bog'liqlik jadvalini tuzish

– Har bir ko'paytirish misolining ostiga bog'langan 2 ta bo'lish misoli yoziladi

– Masalan:

$$6 \times 3 = 18$$

$$18 \div 3 = 6$$

$$18 \div 6 = 3$$

STEM fanlar bilan integratsiyasi

Matematika

– Ko'paytirish va bo'lishning teskari bog'lanishi

– Amallar ustida mantiqiy tahlil va ulardan yangi misol hosil qilish

Texnologiya

– Tugmacha, toshcha yoki rangli shakllardan “bo'lish” modelini yasash

– Ko'paytirish va bo'lish bog'lanishini ko'rsatadigan plakatlar tayyorlash

– Har bir amalni ko'rgazmali qurilma orqali tasvirlash

Informatika

– Interaktiv topshiriqlar: “To'g'ri juftlikni top” (ko'paytirish – bo'lish)

– Raqamli diagramma yordamida bog'lanishni tushuntirish

Tabiiy fanlar

– Buyumlarni guruhlariga bo'lish (olmalarni 3 guruhga ajratish, har bir guruhda 4 ta)

– Haqiqiy hayotdagi holatlarni (koptoklar, doskalar, o'yinchoqlar) asosida ko'rsatish

Qiziqarli fakt

 Shveytsariya maktablarida ko'paytirishni to'liq o'rgangan bola bo'lishni 2 haftada to'liq o'zlashtirishi isbotlangan!